

**Gminny
program wspierania rodziny
na lata 2024-2026
w gminie Brwinów**

1. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego, jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Rodzina funkcjonująca prawidłowo daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, a jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Rodzina ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem ryzykownych zachowań. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek dysfunkcyjności rodziny, organy władzy publicznej mają obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężaniu zaistniałej sytuacji. Art. 72 Konstytucji RP mówi, że *Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.*

Gminny program wspierania rodziny na lata 2024-2026 w gminie Brwinów, zwany dalej *Programem*, jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w latach 2021-2023. Program wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak również działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu. Ideą w tworzeniu Programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań, aby takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc tak, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia różnych instytucji.

Program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zmianami), dalej: *ustawa*. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie 3-letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Obowiązek ten gmina realizuje przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami, a w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi

Należy zauważyć, że ustawa nie zawiera definicji rodziny. Opierając się jednakże na definicjach z ustawy o pomocy społecznej (z której zapisy dotyczące pomocy dziecku i rodzinie zostały wyłączone w odrębną ustawę), rodzina – to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Dla ustawodawców nie jest więc istotne, czy osoby pozostają w związku małżeńskim, czy partnerskim, a także czy rodzina jest pełna, czy niepełna. Najważniejsze jest – jak to ujmuje

preambuła ustawy - dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia.

2. Podstawy prawne Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 ze zm),
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1923),
9. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424),
10. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów na lata 2021-2026 (Uchwała Nr XXXIV.400.2021 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 22 kwietnia 2021 r.),
11. Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Brwinów – 2023 r.

3. Zakres Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026

Program jest skierowany do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Brwinów. Celem Programu jest stworzenie podstaw do działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin potrzebujących pomocy, szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym ma dać poczucie bezpieczeństwa oraz gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący członek takiej rodziny powinien mieć zapewnione wsparcie i mieć oparcie, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Program ten kładzie nacisk na potrzebę wspierania rodzin, które m.in. przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pomocy w przewyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, jak również ubóstwa bądź zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane albo ograniczone prawa rodzicielskie.

4. Diagnoza środowiska lokalnego.

4.1. Demografia¹.

Gmina Brwinów ma 29.667 mieszkańców, z czego 51,9% stanowią kobiety, a 48,1% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców wzrosła o 43,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,9 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Brwinów zawarli w 2022 roku 110 małżeństw, co odpowiada 3,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,6 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Gmina Brwinów ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -56. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,89 na 1000 mieszkańców gminy Brwinów. W 2022 roku urodziło się 239 dzieci. Współczynnik dynamiki

¹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Brwinow#dane-demograficzne

demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,91 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2022 roku było 295 zgonów. Na 1000 ludności gminy Brwinów przypada 9.93 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

1. Podział wiekowy kobiet:

0 - 18 lat – 3352

19 - 60 lat – 8156

powyżej 60 lat – 3846

2. Podział wiekowy mężczyzn:

0 - 18 lat - 3605

19 - 65 lat - 8674

powyżej 65 lat - 2010

Struktura wieku ludności gminy Brwinów na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia się następująco:

Osoby w wieku przedprodukcyjnym - 22,5%

Osoby w wieku produkcyjnym - 57,7%

Osoby w wieku poprodukcyjnym - 19,8%

4.2. Zatrudnienie i bezrobocie.²

Stan ludności oraz wszelkie zmiany demograficzne w znacznym stopniu determinują sytuację panującą na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego to stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Brwinów wynosi 2,2 % i jest niższa od wojewódzkiej (4,2%) i krajowej (5,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Brwinów (źródło: GUS, 31.XII.2022) wynosi 7 516 PLN brutto i jest niższe niż wynagrodzenie w województwie mazowieckim, ale też wyższe niż wynagrodzenie w skali całego kraju. Wskaźniki obciążenia demograficznego (źródło: GUS, 31.XII.2022) w gminie Brwinów wynoszą 73,3, co oznacza, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 73,3 osób w wieku nieprodukcyjnym i jest to liczba większa niż w skali województwa i kraju. Z kolei na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 34,2 osób w wieku poprodukcyjnym i jest to mniej niż w skali województwa i kraju. Jak wynika z danych – bezrobocie nie jest dominującym problemem społecznym w gminie Brwinów.

4.3. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotnym elementem wspierania rodziny jest udzielanie oraz zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Brwinow#infoPrac1k

Gmina Brwinów realizuje zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej o charakterze obligatoryjnym lub fakultatywnym. Środki na ich realizację pochodzą z budżetu państwa i przekazywane są w formie dotacji lub pochodzą z budżetu gminy. Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej zajmuje się Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie (dalej: ŚOPS).

W roku 2022 z finansowych świadczeń pomocy społecznej, będących zadaniami własnymi gminy skorzystało 477 osób i rodzin (490 w 2021r, 548 w 2020 r, 618 w 2019 r)³ Pracownicy socjalni w roku 2022 zrealizowali 2580 spraw i interwencji (2416 w 2021 r, 2170 w 2020 r, 2634 w 2019 r)⁴.

Wśród ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem ŚOPS istotną liczbę stanowią rodziny borykające się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. W 2022 roku ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa o pomoc materialną zgłosiło się 27 rodzin (5,7%), a z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 40 rodzin (8,4% wszystkich rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej).

Głównymi przesłankami do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w analizowanym okresie były: długotrwała lub ciężka choroba - 247 rodzin, ubóstwo – 183 rodziny, niepełnosprawność – 154 rodziny, bezrobocie – 73 rodziny.⁵

Inne przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, m.in. bezdomność, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego były również istotne, lecz występowały w mniejszym natężeniu. Warto zauważyć, że sytuacja materialna rodzin poprawiła się od czasu wprowadzenia Programu Rodzina 500plus (od 2016 r.), co wraz ze spadkiem bezrobocia spowodowała rzadsze zgłoszenia rodzin wychowujących dzieci o pomoc materialną.

Zapewniając pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej ŚOPS przyznawał świadczenia pieniężne, m.in. w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych, jak również w postaci niepieniężnej, np. w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

- Zasiłki stałe - wypłacane były 106 osobom (w 2021 r – 111 osobom, w 2020 r - 114, w 2019 r – 133);
- Zasiłki okresowe - otrzymało 38 rodzin (w 2021 r - 39 rodzin, w 2020 r 33 rodziny w 2019 r 51 rodzin);
- Z zasiłków celowych skorzystało 233 osób i rodzin (w 2021 r - 258 osób i rodzin, w 2020 r - 305 osób i rodzin, w 2019 r - 298 osób i rodzin);
- Usługi opiekuńcze - pod opieką ŚOPS w 2022 r. znajdowało się 120 osób (w 2021 – 119 osób, w 2020 – 114, w 2019 – 130, a w 2018 – 106).

³ Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie za rok 2022 (Uchwała nr LXIV.741.2023 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 17 maja 2023 r.) s. 16

⁴ Tamże s.15

⁵ Sprawozdanie MRiPS-03 za I-XII 2022 r.

4.4. Asystent rodziny.

Asystent rodziny, zgodnie z przepisami ustawy to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Do jego zadań należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku (...);
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową (...) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale lub zgodnie z postanowieniem sądu. Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas spotkania asystent próbuje dowiedzieć się jak najwięcej o rodzinie, dzieciach, o występujących w rodzinie problemach oraz ich oczekiwaniach. Asystent rodziny wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala

mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie przez rodziców lub opiekunów dzieci poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc, kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową oraz dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny. Asystent pracując z rodzinami podejmuje wiele różnorodnych działań. Wśród nich można wyróżnić: pomoc w dotarciu do świadczących pomoc specjalistyczną w formie konsultacji, poradnictwa, mediacji lub terapii, utrzymywanie stałego kontaktu z klientem, towarzyszenie mu w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto, udzielanie wsparcia w sytuacjach tego wymagających oraz interweniowania, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie konkretnej osoby lub jej rodziny.

Równocześnie asystent rodziny powinien współpracować z wieloma osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodzin, w tym z pracownikami socjalnymi, policją, koordynatorami pieczy zastępczej, placówkami oświatowymi czy sądami - poprzez kuratorów zawodowych i społecznych. Zatem aktywność asystenta rodziny można podzielić na dwa obszary zadaniowe. Pierwszym jest bezpośredni kontakt z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę (jej członków). Drugim natomiast jest szeroko zakrojona współpraca asystenta z osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny. ŚOPS w latach 2021-2022 zatrudniał 3 asystentów, w roku 2023 – 2 asystentów rodziny.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w gminie Brwinów w latach 2021 – 2023 (narastająco od początku danego roku)

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych wsparciem	27	20	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ŚOPS

4.5. Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego

Zgodnie z ustawą w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- specjalistycznej;
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę

W gminie Brwinów placówka wsparcia dziennego (PWD) – Świetlica socjoterapeutyczna działa w formie specjalistycznej w strukturze ŚOPS, w ramach Działu wspierania rodziny.

Łączna liczba miejsc to 119. Specjalistyczna PWD mieści się w Brwinowie, przy ul. Grodziskiej 31, posiada też cztery filie:

- w Brwinowie, przy ul. Piłsudskiego 11,
- w Żółwinie, przy ul. Nadarzyńskiej 25,
- w Otrębusach, przy ul. Krótkiej 10,
- we wsi Moszna, Moszna-Parcela 49A – świetlica prowadzona w formie podwórkowej.

Placówka funkcjonuje na podstawie statutu ŚOPS, regulaminu organizacyjnego ŚOPS oraz regulaminu specjalistycznych placówek wsparcia dziennego wprowadzonego zarządzeniem dyrektora ŚOPS. Świetlice socjoterapeutyczne realizują program profilaktyczno-wychowawczy i program socjoterapeutyczny. Zadania realizowane przez świetlice to m.in:

- wskazanie dzieciom i młodzieży alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego poprzez zajęcia artystyczne, komputerowe, sportowe, teatralne;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania i z grup ryzyka;
- prowadzenie zajęć profilaktycznych i edukacyjnych, wspomagających rozwój dziecka, podnoszących kompetencje społeczne, wyrównawczych, mających na celu rozwijanie w jak najpełniejszym zakresie osobowości, talentów oraz zdolności umysłowych i fizycznych dzieci;
- pomoc w nauce;
- realizacja programów promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom;
- stała praca z rodziną dziecka;
- organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe;
- pomoc w sytuacjach kryzysowych szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny;
- zapewnienie pomocy specjalistycznej - kierowanie do specjalistów;
- uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu współzależnienia poprzez edukację i terapię.

**Liczba dzieci objętych wsparciem PWD w gminie Brwinów
w latach 2021 – 2023 (narastająco od początku danego roku)**

Rok	2021	2022	2023 (rok niezakończony)
Liczba dzieci objętych wsparciem	123	129	117
Przeciętna liczba umieszczonych dzieci	102	91	83
Koszty funkcjonowania	312.013 zł	563.062 zł	440.900 zł

Źródło: sprawozdania WRiSPZ-G i dane własne ŚOPS

Oprócz prowadzenia zajęć z wychowankami wychowawcy i pedagog Działu wspierania rodziny udzielają konsultacji wychowawczych i pedagogicznych, Dzieci mają również możliwość korzystania ze wsparcia psychologa.

4.6. Piecza zastępcza

W przypadkach, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci - co może oceniać tylko sąd opiekuńczy - zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają np. trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej - rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Podstawą umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, chyba że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która ją osiągnęła w okresie pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą odpowiednio: rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli się uczy.

Zgodnie z art. 176 ust. 5 oraz art. 191 ust. 9 i 10 ustawy, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tego tytułu. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina współfinansuje jego pobyt w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2023

Rok 2023	Liczba dzieci	Prognozowany koszt	Średni koszt na osobę
Rodzinna piecza zastępcza	39	245.220,17 zł	6.288 zł
Instytucjonalna piecza zastępcza	15	308.306,62 zł	20.554 zł
Razem:	54	553.526,79 zł	10.302 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ŚOPS

W roku 2023 pieczę zastępczą opuściło 3 wychowanków – dwoje ze względu na osiągnięcie pełnoletności, a jeden wrócił do swojej mamy biologicznej. Natomiast z uwagi na zaniedbania wychowawcze do pieczy zastępczej trafiło 7 dzieci.

4.7. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Działania interwencyjne i wspierające wobec rodzin dotkniętych przemocą bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy domowej podejmuje Zespół Interdyscyplinarny oraz powoływane przez niego grupy diagnostyczno-pomocowe (przed zmianą ustawy z dniem 22 czerwca 2023 r. – grupy robocze), pracujące bezpośrednio z rodzinami.

Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz uchwałę Nr LXV.755.2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. Rady Miejskiej w Brwinowie w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Brwinów. Zespół został powołany zarządzeniem nr 53.2023 Burmistrza Gminy Brwinów z dnia 21 września 2023 r.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemoc domowej. Są to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, a także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej oraz kuratorzy sądowi.

Procedurę "Niebieskie Karty" wszczyna się w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej. Prowadzenie danego postępowania nie ma jednak określonych ram czasowych. Czas pracy z rodziną wynika z jej indywidualnych potrzeb - uzależniony jest od sytuacji całej rodziny i osoby doznającej przemocy, ustalonego indywidualnego planu pomocy oraz zapewnienia zaspokojenia niezbędnych potrzeb – przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa. W ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem objęte są nie tylko rodziny posiadające w swej strukturze włącznie osoby dorosłe, ale również rodziny z małoletnimi dziećmi. Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej, podejmując współpracę z osobami doświadczającymi przemocy, próbują te osoby zmotywować, aby podjęły konkretne działania, oferując wsparcie specjalistyczne: w formie konsultacji psychologicznych oraz grupy wsparcia, a przede wszystkim podejmując działania interwencyjne. Opierając się na analizie danych statystycznych stwierdza się również

jednoznacznie, że przemoc może dotyczyć wszystkich niezależnie od pozycji na rynku pracy, sytuacji finansowej rodziny, wykształcenia czy miejsca zamieszkania.

W 2022 r. do Zespołu wpłynęło 26 Niebieskich Kart (w 2018 – 29, w 2019 – 30, w 2020 – 33, w 2021 - 24), wobec wszystkich została wdrożona procedura i powołane grupy robocze. Grupy robocze spotkały się 122 razy. Jednocześnie prowadzono 14 NK z poprzednich lat. Zakończono 26 procedur, w tym 10 ze względu na zrealizowanie planu pomocy i ustanie przemocy, a 16 ze względu na brak zasadności prowadzonych działań.⁶

W roku 2023 do Zespołu wpłynęło 29 Niebieskich Kart, z czego 8 dotyczyło przemocy wobec osób niepełnoletnich. Aktualnie prowadzonych jest 19 procedur, z czego 7 dotyczy osób niepełnoletnich.

4.8. Karta Dużej Rodziny.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka, którzy spełniają warunki określone w/w ustawie.

Na podstawie Karty członkowie rodzin wielodzietnych mogą skorzystać z wprowadzonych uprawnień (zniżek na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, zniżki na zakup ubrań, obuwia, kosmetyków, książek czy paliwa oraz innych dóbr i usług) na poziomie ogólnokrajowym oferowanych przez instytucje i podmioty gospodarcze. Członek rodziny wielodzietnej we wniosku o przyznanie Karty wskazuje, że wniosek dotyczy karty tradycyjnej lub karty elektronicznej. Możliwość wnioskowania o Kartę Dużej Rodziny w formie elektronicznej, wyświetlanej przy pomocy dedykowanej aplikacji na urządzenia mobilne (smartfony, tablety) weszła w życie od 1 stycznia 2018r.

Od 1 stycznia 2019 r. weszły inne zmiany dotyczące Karty Dużej Rodziny. W związku z nowelizacją powołanej ustawy, od 2019 roku Karta Dużej Rodziny przysługuje również rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. W związku z powyższym znacząco wzrosła liczba osób składających wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

W gminie Brwinów liczba wydanych (przyznanych) KDR w formie tradycyjnej wyniosła 380, a elektronicznych 406, natomiast liczba wniosków o wydanie KDR wyniosła 894 (stan na 31 grudnia 2022).

4.9. Inne formy wspierania rodziny

Uzupełnieniem polityki rodzinnej gminy są świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny, które finansowane są w całości z budżetu państwa. Do roku 2022 gminy

⁶ Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie za rok 2022 (Uchwała nr LXIV.741.2023 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 17 maja 2023 r.) s.19

zajmowały się również realizacją świadczenia wychowawczego, jednak od 1 stycznia 2022 r. rozpatrywanie wniosków o te formę wsparcia przejął ZUS.

Świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny są przyznawane okresy świadczeniowe. Przy świadczeniach uzależnionych od kryterium dochodowego, brane pod uwagę są dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres świadczeniowy, jednak z uwzględnieniem dochodu uzyskanego lub utraconego po roku bazowym.

Świadczenia rodzinne - przyznawane są na wniosek uprawnionych osób. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- a) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego - celem tego zasiłku jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka,
- b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - celem tzw. „becikowego” jest udzielanie wsparcia rodzinom, które zdecydowały się na posiadanie potomstwa,
- c) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne - wiążą się one z zwiększonymi wydatkami, które powstały w związku z niepełnosprawnością osoby w rodzinie bądź ze względu na podeszły wiek,
- d) świadczenia rodzicielskie - celem tego świadczenia jest zwiększenie pomocy finansowej w związku z urodzeniem dziecka, przyjęciem go na wychowanie bądź objęciem go pieczą zastępczą dla tych rodziców, którzy nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego tj. osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych, studentom oraz osobom bezrobotnym.

Świadczenia rodzinne otrzymało w 2022 r. 687 rodzin na łączną kwotę 5.057.692,70 zł (w 2021 - 781 rodzin na łączną kwotę 5.029.451,22 zł, w 2020 r - 896 rodzin na kwotę 4.903.181,55 zł, w 2019 r – 1.045 rodzin na kwotę 4.917.250 zł, w 2018 – 1.298 rodzin na kwotę 4.683.275 zł)⁷.

Fundusz alimentacyjny – opiera się na konstytucyjnej zasadzie pomocniczości, która nakłada na państwo obowiązek wspierania jedynie tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Fundusz alimentacyjny przyznawany jest na wniosek osób uprawnionych na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przepisy nakładają obowiązki na organy gminne w zakresie ścisłej współpracy z komornikami w celu lepszej egzekucji długów alimentacyjnych, a także rozeznawania sytuacji dłużników pod kątem możliwości spłaty zobowiązań. Przygotowywane są również wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację dłużników, zawiadomienia do Prokuratury w przypadku uchylania się dłużników od obowiązku alimentacyjnego równoległe z wnioskami do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy. W 2022 r. z funduszu alimentacyjnego wypłacono 871 świadczeń (w 2021 r - 1.039 świadczeń, w 2020 r - 1.058 świadczeń, w 2019 r. – 1.368, w roku 2018 – 1.669) dla 80 osób uprawnionych (w 2021 r dla 101, w 2020 r. dla 115 osób, w 2019 - dla 138).⁸

⁷ Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie za rok 2022 (Uchwała nr LXIV.741.2023 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 17 maja 2023 r.) s.17

⁸ Tamże s.18

Za życiem - ustawa ta została wprowadzona dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Celem ustawy jest uregulowanie w sposób wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W roku 2022 w gminie Brwinów zostały przyznane świadczenia dla 2 dzieci po 4.000 zł.

4.10. Opieka nad małym dzieckiem.

Opieka na małym dzieckiem jest określona w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Ustawa określa zasady organizowania i funkcjonowania opieki na dziećmi w wieku do lat 3, warunki świadczonych usług, kwalifikacje osób sprawujących opiekę, zasady finansowania opieki, nadzór nad warunkami i jakością sprawowanej opieki. Dozwolone ustawą formy opieki nad tą grupą dzieci to żłobek, klub dziecięcy, a także opieka sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

Na terenie gminy Brwinów funkcjonują 4 żłobki niepubliczne, w których przebywa 72 dzieci.⁹ Działa również 1 klub dziecięcy.

4.11. Placówki oświatowe.

W gminie Brwinów funkcjonują 4 przedszkola publiczne, do których w roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza 512 dzieci. Edukacja szkolna dzieci i młodzieży odbywa się w 4 szkołach podstawowych i 1 liceum ogólnokształcącym. Do szkół podstawowych uczęszcza w roku szkolnym 2023/2024 2.615 uczniów, a do liceum 97 uczniów. Dla placówek tych organem prowadzącym jest Gmina Brwinów. Ponadto w gminie Brwinów funkcjonują 2 szkoły niepubliczne, do których uczęszcza 115 uczniów oraz 10 przedszkoli niepublicznych (375 dzieci), a także trzy niepubliczne punkty przedszkolne (42 dzieci). Szkoły wyposażają swych uczniów w wiedzę nie tylko w ramach zajęć edukacyjnych, lecz również podczas zajęć organizowanych w ramach kół pozalekcyjnych, umożliwiających rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. Szkoły zapewniają pomoc pedagogiczną i psychologiczną, organizują opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi, realizują program profilaktyczno – wychowawczy, kierują na zajęcia korekcyjno - kompensacyjne. Realizują cele wychowawcze na wszystkich organizowanych przez szkoły zajęciach przez nauczycieli, wychowawców, bibliotekarzy, wychowawców świetlic czy pracowników niepedagogicznych, w ścisłej współpracy z rodzicami.

4.12. Poradnictwo specjalistyczne.

Gmina Brwinów zapewnia pomoc w postaci specjalistycznego poradnictwa. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców gminy działa przy ul. Turystycznej 4 w Brwinowie codziennie przez 4 godziny. W ramach działalności ŚOPS udzielane jest poradnictwo specjalistyczne w zakresie:

⁹ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej dla gminy Brwinów za rok 2022 (Uchwała nr LXIV.742.2023 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 17 maja 2023 r.)

- uzależnień – poprzez konsultacje indywidualne i grupy dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych;
- przemocy domowej - poprzez działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w formie konsultacji psychologicznych i zapewnienia wsparcia emocjonalnego osobom doznającym przemocy;
- pomocy psychologicznej – poprzez konsultacje psychologiczne dla dorosłych, dzieci i młodzieży;
- problemów wychowawczych – poprzez konsultacje pedagogiczne i warsztaty skierowane do rodziców i dzieci, wzmacniające kompetencje wychowawcze.

5. Adresaci programu.

Program adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Brwinów, zwłaszcza rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacjach wymagających udzielania pomocy przez podmioty prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Program ten kierowany jest w szczególności dla rodzin:

- przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekle,
- wielodzietnych i niepełnych,
- dotkniętych uzależnieniami i przemocą.

Program przewiduje pracę z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mające na celu przede wszystkim dobro rodziny i jej prawidłowe funkcjonowanie, a w szczególności ochrona i zaspokojenie potrzeb dzieci.

6. Zasoby i partnerzy w realizacji programu.

Instytucje oraz organizacje realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i inne pełniące funkcje wspierające wobec rodziny:

- Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie,
- Placówki oświatowe – szkoły i przedszkola,
- Zespół Interdyscyplinarny w gminie Brwinów,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszkowie.

7. Cele programu, zadania, wskaźniki ich realizacji.

Cele określone w Programie wpisują się w cel strategiczny 2: *Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie sprawnego systemu lokalnych usług społecznych, w tym jako narzędzia rozwiązywania problemów społecznych*, określony w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów na lata 2021-2026.

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie zintegrowanego systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cel ten kontynuacją założeń Programu z lat poprzednich.

Cel szczegółowy 1

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowo-materialnych rodziny

	Działania	Wskaźniki realizacji celu
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	<ul style="list-style-type: none">- liczba osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy:- zasiłek stały- zasiłek okresowy- zasiłek celowy- zasiłki rodzinne z dodatkami- zasiłki pielęgnacyjne- świadczenia pielęgnacyjne- świadczenia rodzicielskie- specjalny zasiłek opiekuńczy- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka- fundusz alimentacyjny- świadczenie Za życiem
2.	Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none">- liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych- liczba osób i rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności- liczba osób starszych, chorych, niepełnosprawnych korzystających z gorących posiłków
3.	Objęcie pomocą w formie: stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	<ul style="list-style-type: none">- liczba przyznanych wyprawek szkolnych- liczba przyznanych stypendiów szkolnych
4.	Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">- liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej- liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej- wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej)

Cel szczegółowy 2

Zapewnienie pomocy specjalistycznej oraz usług społecznych w obszarze wsparcia rodziny.

	Działania	Wskaźniki realizacji celu
1.	Realizacja usługi asystenta rodziny	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny - liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego – świetlic socjoterapeutycznych (wraz z filiami)	- liczba placówek wsparcia dziennego - liczba odbiorców zajęć w świetlicach socjoterapeutycznych (wraz z filiami)
3.	Prowadzenie konsultacji i pomocy psychologicznej (m.in. dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych, par) oraz psychoterapii rodzinnej	- liczba udzielonych konsultacji psychologicznych - liczba odbiorców konsultacji psychologicznych - liczba rodzin uczestniczących w psychoterapii
4.	Prowadzenie konsultacji pedagogicznych (dla dzieci, młodzieży, rodziców)	- liczba udzielonych konsultacji pedagogicznych - liczba odbiorców konsultacji pedagogicznych
5.	Prowadzenie konsultacji prawnych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	- liczba udzielonych konsultacji prawnych - liczba odbiorców konsultacji prawnych
6.	Realizacja programów, inicjatyw, projektów, wydarzeń, wzmacniających relację rodzic - dziecko	- liczba wydarzeń wzmacniających relację rodzic - dziecko
7.	Realizacja Programu „Karta Dużej Rodziny”	- liczba wniosków o wydanie „Karty Dużej Rodziny” - liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”
8.	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia rodziny wspierającej
9.	Działania interwencyjne Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin dotkniętych przemocą domową	- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” - liczba rodzin z dziećmi, objętych procedurą „Niebieskie Karty”
10.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba wizyt monitorujących - liczba zawartych kontraktów socjalnych - monitoring po zakończonej asystenturze - monitoring po zakończonej procedurze NK

Cel szczegółowy 3

Upowszechnianie wiedzy i profilaktyka w obszarze wsparcia rodziny

	Działania	Wskaźniki realizacji celu
1.	Informowanie mieszkańców na temat dostępnej oferty w obszarze wspierania rodzin (m.in. poprzez stronę internetową ŚOPS oraz media społecznościowe)	<ul style="list-style-type: none">- liczba unikatowych wejść na stronę internetową ŚOPS- liczba polubień profilu ŚOPS na portalu społecznościowym Facebook
2.	Prowadzenie działań na rzecz podnoszenia kompetencji rodzicielskich (warsztatów, grup wsparcia)	<ul style="list-style-type: none">- liczba grup wsparcia- liczba uczestników grup wsparcia dla rodziców- liczba warsztatów- liczba uczestników warsztatów dla rodziców
3.	Prowadzenie kampanii społecznych w obszarze wsparcia rodziny	<ul style="list-style-type: none">- liczba publikacji w mediach lokalnych, związanych z problematyką wsparcia rodziny

Cel szczegółowy 4

Wzmacnianie lokalnego systemu wsparcia rodziny

	Działania	Wskaźniki realizacji celu
1.	Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze wsparcia rodziny na szczeblu powiatowym i gminnym	<ul style="list-style-type: none">- liczba działań na rzecz wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze wsparcia rodziny
2.	Udział w konkursach i programach w obszarze wsparcia rodziny	<ul style="list-style-type: none">- liczba złożonych wniosków o dofinansowanie- kwota przyznanych środków zewnętrznych
3.	Zapewnienie lokalnym profesjonalistom, świadczącym usługi w ramach systemu wsparcia rodziny (w tym asystentom rodziny), dostępu do wysokiej jakości superwizji, coachingu i wsparcia psychologicznego	<ul style="list-style-type: none">- liczba działań z obszaru superwizji, coachingu i wsparcia psychologicznego- liczba uczestników działań z obszaru superwizji, coachingu i wsparcia psychologicznego
4.	Zwiększenie dostępu do profesjonalnych szkoleń i innych możliwości poszerzania wiedzy i kompetencji zawodowych w obszarze wsparcia rodziny	<ul style="list-style-type: none">- liczba szkoleń i innych działań edukacyjnych w obszarze wsparcia rodziny- liczba uczestników szkoleń i innych działań edukacyjnych w obszarze wsparcia rodziny

8. Monitoring i ewaluacja programu.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań oraz zainteresowania nimi odbiorców. Monitoring realizacji Programu będzie się opierał przede wszystkim na gromadzeniu oraz analizowaniu danych będących w posiadaniu ŚOPS i Urzędu Gminy Brwinów. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Monitoring Programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań.

Zgodnie z art. 179 ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Sprawozdanie, o którym mowa w art. 179 ustawy, zawierające monitoring i ewaluację Programu sporządzi ŚOPS, będący wiodącym realizatorem Programu.

9. Źródła finansowania.

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu będą środki własne Gminy Brwinów, budżet państwa, środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także środki zewnętrzne pozyskane w ramach programów i konkursów.

10. Zakończenie.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2024-2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami.

Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały w środowisku oraz wykorzystały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności. Odpowiednie podejście stworzy możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców gminy Brwinów.

BURMISTRZ
Gminy Brwinów
Arkadiusz Kosicki

DYREKTOR
Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Brwinowie

mgr Joanna Dzierżba